

Asia: VN/22309/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan yleiset huomiot koko esityksestä

Erikoiskaupan liitto kannattaa esitystä, jolla tavoitellaan rikosprosessin sujuvoittamista ja käsittelyaikojen lyhentämistä yksinkertaistamalla menettelyä tietyntyyppisten rikosten osalta. Vaikutukset ovat myös erikoiskaupan toimijoiden kannalta positiivisia, kun prosessi yksinkertaistuu ja kevenee.

Olisi tärkeää kiristää sakkojen muuntokelpoisuuden toistuvuuskkriteeriä samalla kun sakkomenettelyn käyttäminen lisääntyy.

Lain soveltamisalan laajentaminen: rikokset, joista säädetty ankarin rangaistus on kaksi vuotta vankeutta

Erikoiskaupan liitto pitää soveltamisalan laajentamista perusteltuna. Olisi kuitenkin perusteltua laajentaa menettelyä myös muihin, selkeisiin ja myönnettyihin tapauksiin ja näin keventää oikeuslaitoksen käsiteltäviä tapauksia.

Lain soveltamisalan laajentaminen: menettämisseuraamukset

Pidämme menettämisseuraamusten käsittelyä sakkomenettelyn käsittelyn yhteydessä ja euromääräisen rajan nostamista oikeana. Jos tapaus on selkeä, näkisimme, että euromääräistä ylärajaa ei lainkaan tarvittaisi ja omalta osaltaan estäisi tapausten siirtymisen oikeuskäsittelyyn.

Esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän ratkaisuvallasta

Poliisin ja syyttäjän välisen ratkaisuvallan muuttamista koskevat ehdotukset ovat tarpeen, jotta muutoksesta saadaan selkeät hyödyt.

Alaikäinen epäilty sakkomenettelyssä

Emme näe tässä muutostarpeita.

Asianosaisten suostumukset ja suostumuksen peruuttaminen

On edelleen tärkeää, että sakkomenettely perustuu suostumukseen. Mikäli yksityisoikeudellisten vaatimusten käsittely sakkomenettelyssä jatkossa on mahdollista, tämä lisää myös asianomistajina olevien erikoiskaupan toimijoiden halua edetä sakkomenettelyllä, kun pitkä odotusaika ja muun muassa ajankäyttö vähenee verrattuna erillisessä oikeudenkäynnissä esitettäviin vaatimuksiin.

Lain soveltamisalan laajentaminen: yksityisoikeudellisen vaatimuksen käsittely

Kannatamme erityisesti esitettyä muutosta yksityisoikeudellisten vaatimusten käsittelystä sakkomenettelyn yhteydessä. Tämä sujuvoittaa käsittelyä ja vapauttaa oikeuslaitoksen resursseja.

Lain soveltamisalan laajentaminen: päihdetutkimuskustannukset

-

Esitutkintaan ehdotetut muutokset

Suppean sakkomenettelyn käyttäminen on perusteltua, kun kyse on selvästä ja riidattomasta asiasta ja sen käsittelystä.

Muutoksenhakusääntelyyn ehdotetut muutokset

Esityksessä asianomistajan muutoksenhakuoikeus sakkomenettelyssä laajennettaisiin vastaamaan määräyksen saajan muutoksenhakuoikeutta. Säännöksiä muutettaisiin myös siten, että asianomistajan valitus käsiteltäisiin samoin menettelysäännöksiin kuin määräyksen saajan valitus.

Laajempi muutoksenhakuoikeus lisäisi asianomistajan halukkuutta antaa suostumuksensa sakkomenettelyyn ja on perusteltu.

Ropponen Jukka
Erikoiskaupan liitto Etu ry